

En stor industrietablering kan skape et foregangsprosjekt for samfunnsutvikling.

Strategisk plan for Østre Agder næringsforum

STATUS og veien videre

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Strategisk plan 2024-28

Østre Agder næringsforum

Innhold

Østre Agder løftet

Slik samarbeider vi

Mål

Satsingsområder

- ✓ Kompetanse
- ✓ Bolig og bostedsattraktivitet
- ✓ Mobilitet
- ✓ Næringsareal
- ✓ Omdømme

Dette sier ...

Hvem er vi

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Oppfølging av planen

Etablert fem arbeidsgrupper

- **Kompetanse:**
Siri - Ole Andreas – Einar - Anne
- **Bolig og bostedsattraktivitet:**
Ole Andreas - Rune – Einar -- Terje
- **Næringsareal:**
Anne - Ole Andreas - Yngve
- **Mobilitet:**
Anne Torunn – Rune – Matthieu - Ole Tom
- **Omdømme:**
Matthieu - Siri

Rapport fra hver av disse i dag

Oppfølging av planen

- Årshjul for arbeidet i næringsforum er tatt frem
- Strategisk plan er presentert for flere kommunestyrer og/eller formannskap
- Felles kontordager, 1 dag pr måned er innført
- I de månedlige møtene i næringsforum
  - Status fra hver av gruppene
  - Status fra MORROW og andre store prosjekt

Kompetanse

Tilstrekkelig arbeidskraft med riktig kompetanse er en nøkkelfaktor for å lykkes.

Regionen må ha fokus på utdanning og gode tilbud for både næringsliv og det offentlige. Må være attraktiv for talenter, samtidig som det må settes i gang tiltak for å mobilisere ressurser som i dag er utenfor arbeidsmarkedet.

Tiltak

- Tett samarbeid med Universtitetet i Agder og Fagskolen i Agder om utvikling av studier og tilbud som samsvarer med regionens behov
- Samskaping med både Universitetet i Agder og Fagskolen i Agder om å levere distriktsvennlige utdanninger
- Samarbeid om gode tiltak for realfagssatsing i skolen
- Utvide og forbedre kontakten mellom skole og næringsliv

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Kompetanse

Status

Kompetanse

MÅL: Bedriftene i regionen har tilstrekkelig tilgang på riktig kompetanse

- Distriktsvennlige studier og innspill til langtidsplan for fleksibel utdanning UiA
- Samarbeid med Handelshøyskolen på UiA om utviklingsprosjekt/masteroppgaver
- Kompetansepilot Agder – i drift
- Rekrutteringsprosjekt: SOUTHWESTNORWAY

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Status

Kompetanse

Det skjer i kommunene:

- Skolemesser/jobbmesser/karrieredager
- Recruitprosjektet – avdekke hva som skal til for å rekruttere og bli værende på Agder
- Vitensenteret, formidling til barn og unge
- Åpen dag på UiA og Fagskolen i Agder
- Prosjektet [«Jobb til flere»](#)
- Karrieresprangprosjektet- kobling studenter/bedrifter (samarbeid med næringsforeninger).

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Bolig og bostedsattraktivitet

For å lykkes med de store industrisatsingene må regionen fremstå attraktiv og rigges for vekst med endrede krav til boliger, infrastruktur og kulturtilbud.

Tiltak

- Sikre at vi har attraktive boliger og en boligreserve med ulike typer boliger som er tilpasset behovet i markedet.
- Utforske nye finansieringsmodeller, slik at kommunene kan igangsette bolig prosjekter med utleieboliger.
- Samarbeide med Welcome Hub Agder og Relocation Agder for å utvikle tilbudet slik at det kan benyttes av alle innbyggere i regionen.

Bolig- og bosteds-attraktivitet

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Utviklings- og Finansieringsmodeller som kan utløse bygging av utleieboliger for eldre, enslige, uføre, flyktninger, studenter og arbeidsinnflyttere i Agder

Fase 1:

- Datafangst og analyse av data på hvordan markedet i Agder fungerer i dag.
- **Delrapport 1:** Situasjonsbeskrivelse boligmarkedet i Østre Agder - presenteres 19.12.2024

Fase 2:

- Beskrive underliggende økonomiske drivere i eiendomsmarkedet for utleiemarkedet spesielt - identifisering av hemmere og fremmere. Januar 2025.
- Finansieringsmodeller. Gitt gjeldende rammer og lovgivning. Januar 2025.
- Intervjuer aktører lokalt og nasjonalt. Kvartal1 2025
- Referanser. Studieturer. Mars - april 2025.
- **Delrapport 2:** Forslag til modeller for utvikling, finansiering og drift av utleieboliger i kommunene som også ivaretar målsetninger knyttet til ESG.

EMPIRI

- Tømmerkaia – Skien
- Offentlig-privat samarbeid om utleieboliger- Sarpsborg kommune.
- Hvordan fungerer utleiemarkedet i andre land som Sverige, Danmark,

Tyskland og UK:

Hva kjennetegner kapitalstruktur, skatteregler, utleiekontrakter, rettsvern , generelle vilkår.
Hvilken læring kan inntas i våre modeller?

- Husbanken-kommunen-boligbyggerlag-eiendomsutvikler

Næringsareal

Arbeidsplasser og nyetableringer er helt avgjørende for utviklingen i Østre Agder. Utviklingen forutsetter at det er avsatt areal til næringer som vil etablere seg i regionen.

Kommunene må samarbeide og koordinere seg slik at vi har et samlet attraktivt tilbud til underleverandører og næringsliv som ønsker å etablere seg her.

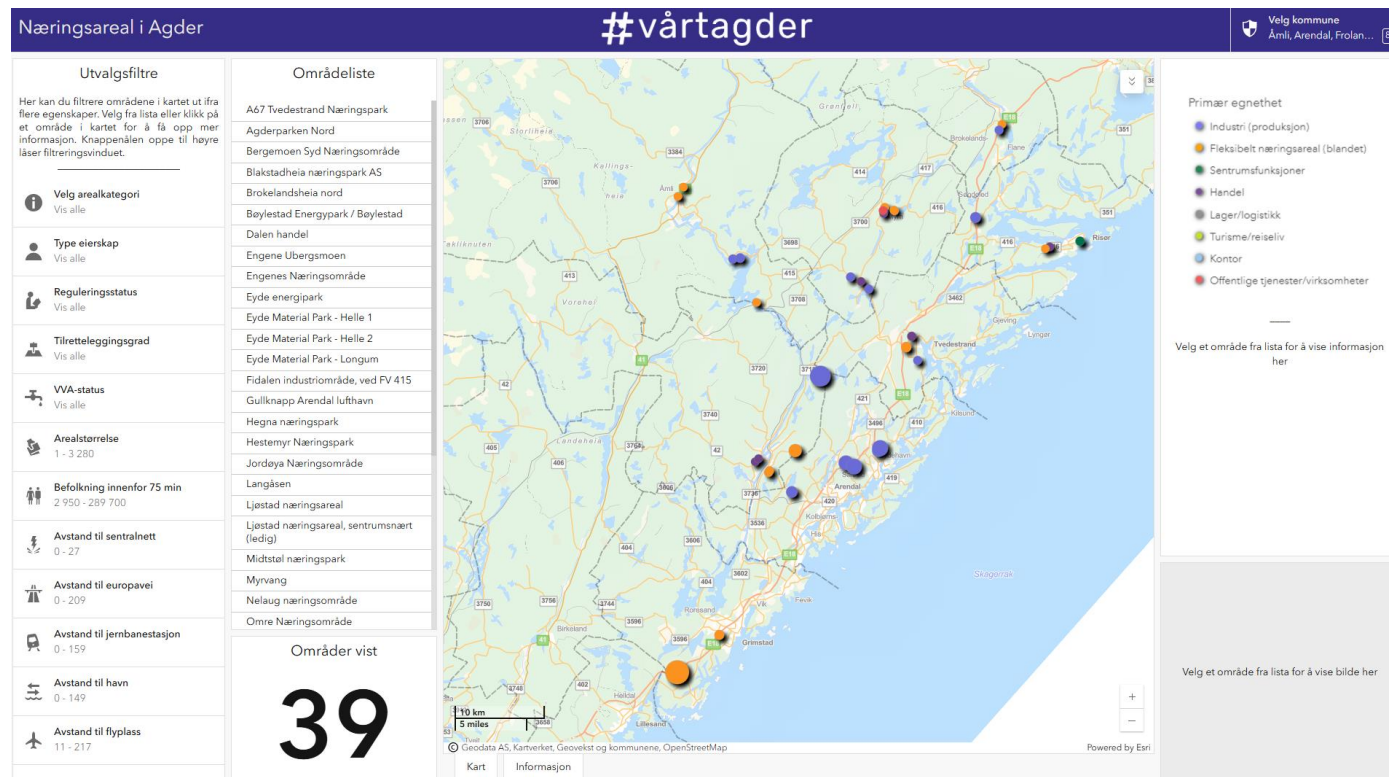
Tiltak

- Utvikle en samlet oversikt over næringsarealer i regionen klare for salg, og markedsføre de største feltene sammen med Invest In Agder
- Utvikle nye bærekraftige næringsarealer i regionen
- Etablere en modell for felles næringstomteselskap, inspirert av erfaringer fra Jordøya Tomteutvikling AS, for eksempel gjennom etablering av:
  - tomteselskap for logistikkhub, eller
  - tilrettelegging for nytt felles avfallsdeponi for regionen

Næringsareal

Næringsareal Agder – Invest in Agder

Tiltak 1:

Samlet oversikt over næringsarealer i regionen

Markedsføring av disse

Østre Agder-samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Næringsareal Agder – Invest in Agder

Næringsareal i Agder #vårtager

Velg kommune
Åmli, Arendal, Froland...

Utvalgsfiltre

Her kan du filtrere områdene i kartet ut ifra flere egenskaper. Velg fra lista eller klikk på et område i kartet for å få opp mer informasjon. Knappen øpe til høyre låser filteringsvinduet.

Velg arealkategori
Vis alle

Type eierskap
Vis alle

Reguleringsstatus
Vis alle

Tilretteleggingsgrad
Vis alle

VA-status
Vis alle

Arealstørrelse
1 - 3 280

Befolkning innenfor 75 min
2 950 - 289 700

Avstand til sentralnett
0 - 27

Avstand til europavei
0 - 209

Avstand til jernbanestasjon
0 - 159

Avstand til havn
0 - 149

Avstand til flyplass
11 - 217

Områdeliste

- A67 Tvedestrand Næringspark
- Agderparken Nord
- Bergemoen Syd Næringsområde
- Blakstadeheia næringspark AS
- Brokelandsheia nord
- Boylestad Energypark / Boylestad
- Dalen handel
- Engene Ubergsmoen
- Engenes Næringsområde
- Eyde energipark
- Eyde Material Park - Helle 1
- Eyde Material Park - Helle 2
- Eyde Material Park - Longum
- Fidalen industriområde, ved FV 415
- Gullknapp Arendal lufthavn
- Hegna næringspark
- Hestemyr Næringspark
- Jordeya Næringsområde
- Langåsen
- Ljåstad næringsareal
- Ljåstad næringsareal, sentrumsnært (ledig)
- Midtstet næringspark
- Myrvang
- Nelaug næringsområde
- Omre Næringsområde

Områder vist
39

Primær egnethet

- Industri (produksjon)
- Fleksibelt næringsareal (blandet)
- Sentrumsfunksjoner
- Handel
- Lager/logistikk
- Turisme/reiseliv
- Kontor
- Offentlige tjenester/virksomheter

Velg et område fra lista for å vise informasjon her

Velg et område fra lista for å vise bilde her

Boylestad Energypark / Boylestad (Froland kommune)

Primært egnet til: Industri (produksjon)
Sekundært egnet til:

Located next door to the definitive power hub in eastern part of Agder, the industrial area offers good conditions for power refining industries in need of large space and direct access to power. River Nidelva and local railway track runs 1,5 km away from plot and offers further possibilities. Boylestad Energypark is located 20 km from Arendal Sentrum, 18 km from national highway E18 and with county road 1 km from plot boundary.

Fysiske egenskaper:
Størrelse: 1600 dekar
Reguleringsstatus: Området er uregulert
Tilretteleggingsgrad: Råtomt
VVA-status:
Fiber:
Antatt tilgjengelig kraft (MW): 100

Avstander:
Avstand til sentralnett: 1 km
Avstand til trafo: 0 km
Avstand til Kristiansand lufthavn, Kjevik: 77 km
Avstand til Eydehavn Yard : 35 km
Avstand til Boylestad stasjon: 1 km

Tilgjengelighet
Innbyggere innenfor 20 min sykkel:
Innbyggere innenfor 45 min bil: 75 000
Bussavtaer oer time (maks): 0.0

Bilder

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

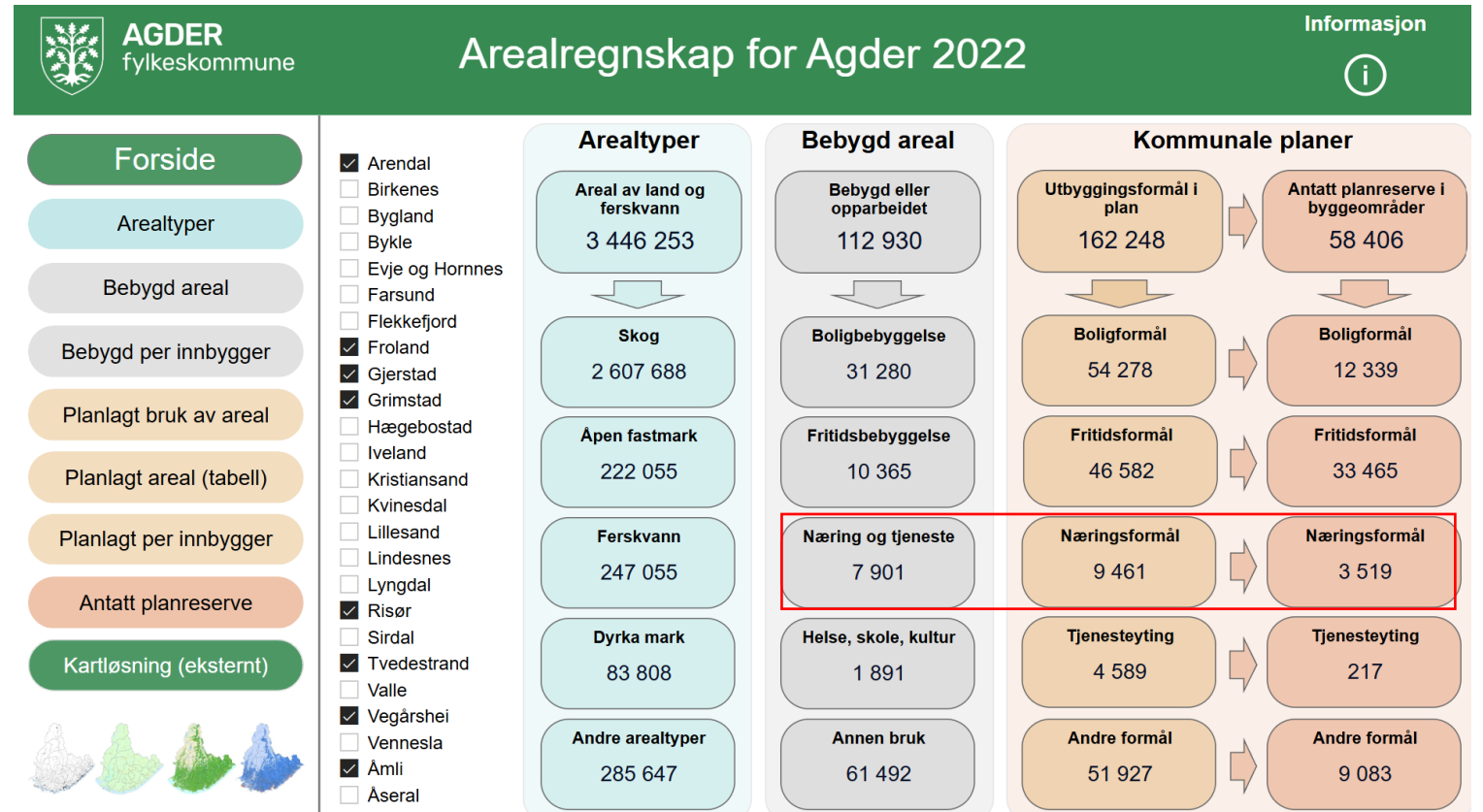

Nye næringsarealer

Tiltak 2

Utvikle nye og bærekraftige næringsarealer

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

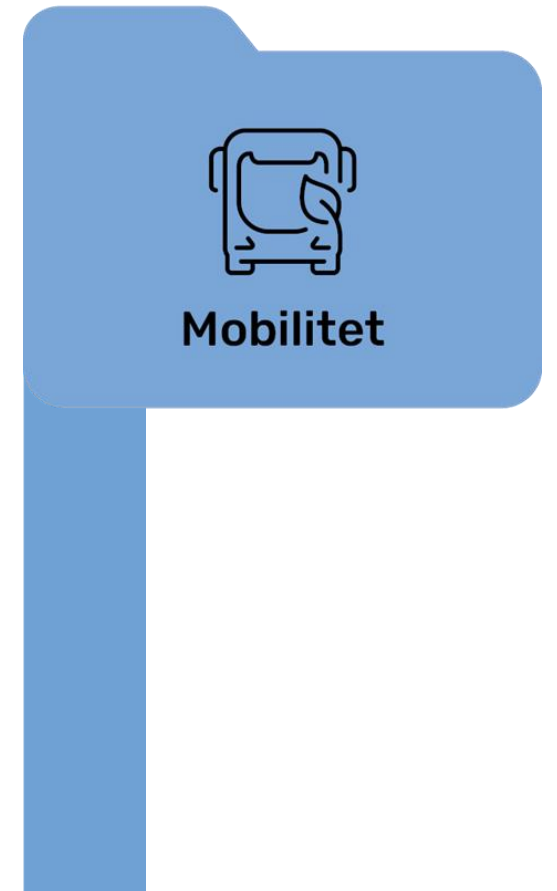

Mobilitet

Grønn industrisatsing med innbyggere bosatt i hele regionen, stiller nye krav til kollektivtilbudet. Flere mennesker uten egen bil vil øke behovet for miljøvennlige transportløsninger.

Tiltak

- Utvikle et godt pendlertilbud / busstilbud langs kollektivaksen E18 fra Gjerstad via Arendal til Kristiansand i samarbeid med Agder Kollektivtrafikk.

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Status

Mobilitet

MÅL: Etablere et pendlertilbud / busstilbud langs E18 kollektivaksen Gjerstad - Arendal - Kristiansand

- Første møte holdt med AKT og fylkeskommunen
  - AKT har satt i gang en trafikkplanlegging i område ØST, med underlag på pendlerstrømmer med mer
  - Workshop planlegges med kommunene på vårparten
- ATP planen fra 2019 ligger til grunn (Ar, Gr, Fr, Tv) kommuneavtaler planlegges
- Budsjetter strammes inn – må tenke smartere – og sammen !
  - Kan en for eksempel utnytte kapasiteten bedre ved å justere tidspunkter for arbeidstid/skiftordninger ?

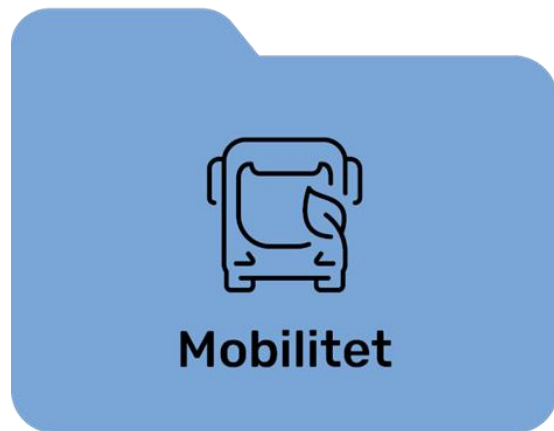

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Status

Eksempel →

Tabellen nedenfor illustrerer pendlerstrømmer i region øst basert på antallet sysselsatte:

Arbeids-kommune	Bostedskommune											
	Arendal	Grimstad	Risør	Tvedestrand	Froland	Gjerstad	Vegårshei	Åmli	Kristiansand	Lillesand	Birkenes	Lindesnes
Arendal	15 041	2 487	247	562	1 203	66	134	62	603	289	81	46
Grimstad	1 843	6 378	31	76	265	9	19	10	597	335	128	14
Risør	117	7	1 786	193	8	176	67	4	30	3	0	0
Tvedestrand	338	39	230	1 416	24	77	138	22	9	4	3	2
Froland	627	198	16	32	1 045	7	19	20	57	20	15	10
Gjerstad	36	5	144	50	4	527	43	3	9	3	1	0
Vegårshei	16	2	24	46	1	14	465	6	4	0	0	0
Åmli	39	13	5	14	22	8	53	512	4	1	6	4
Kristiansand	1 016	1 218	84	85	153	20	30	20	48 512	1 556	687	1 597
Lillesand	314	536	9	12	52	1	4	2	1 118	2 590	295	28
Birkenes	37	97	6	3	27	1	1	4	187	222	1 112	5
Lindesnes	40	37	5	4	6	0	1	1	799	11	21	7 892

Kilde: SSB pendlerstatistikk 2023. Kommunene Kristiansand, Lillesand, Birkenes og Lindesnes er inkludert fordi kommunene er sentrale for å beskrive pendlermønstre for Kristiansandsregionen. Pendlerstatistikk som inkluderer hele Agder ligger vedlagt under appendiks.

Østre Agder-samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Omdømme

Et godt omdømme er viktig for å styrke Østre Agders posisjon både nasjonalt og internasjonalt. Østre Agder skal være kjent som et attraktivt sted å bo, arbeide, investere og besøke.

Tiltak

- Samarbeide og bidra i Agders omdømmeprojekt «Vekst i Sør»
- Legge til rette for et stort konferansehotell i regionen
- Tiltrekke oss og samarbeide om store arrangement i regionen

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Status

Omdømme

Mål: Styrke Agders attraktivitet som bo-, arbeids- og næringslivsregion gjennom Vekst i Sør prosjektet

- Vellykket førprosjekt som forankret et felles ønske og behov for en stor satsing.
- Søknad (mellomfasen, 2 mil. per år i 3 år) sendt til Sparebanken Sør fondet. Søknaden gjelder for perioden frem til næringslivet selv er med på å finansiere satsingen, og er dermed å regne som en brofinansiering av prosjektet.
- Kobling til rekrutteringsprosjekt: SOUTHWESTNORWAY

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Status

Omdømme

Mål: Legge til rette for et stort konferansehotell i regionen

- Regulering og planleggingsarbeid: Sikre at det finnes egne tomter som er regulert for hotell- og konferansevirksomhet.
- Samarbeid med næringslivet: Identifisere behov i markedet.
- J.B.Ugland Eiendom planlegger et nytt hotell i Grimstad (Campusområde) med 132 rom (2026).

Jeg må få skryte av Grimstad kommune. Vi hadde et veldig fint samarbeid om reguleringsplanen - Prosjektleder H. Bjørå, J.B.Ugland Eiendomsutvikling)

[Agderposten](#) 11.12.2024

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Status

Omdømme

Mål: Tiltrekke oss og samarbeide om store arrangement i regionen

- Opprette en arbeidsgruppe som utvikler en felles strategi for hvilke typer arrangementer regionen ønsker å tiltrekke seg.
- Finne synergieffekter: Legge til rette for at arrangementer kan skape økonomiske ringvirkninger for bedrifter i regionen.
- Arendalsuka som modell: Ta lærdom fra Arendalsuka og utforsk hvordan lignende konsepter kan utvikles

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Veien videre

Forslag:

- Næringsforum får mandat til å jobbe videre med prioriterte tiltak og kommer tilbake med status i neste kontaktmøte
- Følge opp tiltakene i møte med kommunedirektørene - og med ordførere i hver kommune

ostreagder.no

Østre Agder-samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Aktuelt

Østre Agder-samarbeidet

Østre Agder-samarbeidet er et interkommunalt politisk råd (tidligere regi-
Arendal, Froand, Gjerstad, Grimstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Å

Østre-Agder-samarbeidet jobber for å fremme regionens interesser over
Agder fylkeskommune som regional utviklingsaktør på vegne av innbyggere.
Samarbeidet omfatter også drift av eksisterende interkommunale sama-
samarbeidskommuner finner dette hensiktsmessig. Regionen er den ne-
felles bo- og arbeidsmarked. Ved inngangen til 2024 var det bosatt 97.2

[Regional analyse for Østre Agder](#)

Telemarksforsking

REGIONAL ANALYSE

RAPPORTER ARTIKLER METODE ARKIV

Østre Agder

Kapittel: 1.1 Befolkningsutvikling

Del 1: Befolkning

- 1.1 Befolkningsutvikling
- 1.2 Født og døde
- 1.3 Flytting

Del 2: Sysselsatte

- 2.1 Arbeidsplasser
- 2.2 Pendling
- 2.3 Andel sysselsatte

Del 3: Bostedsattraktivitet

- 3.1 Attraktivitetsmodellen

I dette første kapitlet skal vi be-
utviklingen i Østre Agder, fø-
tallene er basert på data fra be-
til befo-

Norge, regionale variasjoner og
ting neste to kapitlene. Alle
å inn på årsaker og drivkrefter
ktivitet.

Mye god statistikk her

- Om en ønsker underlag for saker, utredninger, planer etc
- Egen næringsmodul

Østre Agder-samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

